

१६/४

जिल्हा पर्यावरण समितीची पुनर्रचना व
पुनर्गठन करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक : जिपस१०१९/प्र.क्र.१०२/तां.क.७ (तां.क.३)

पर्यावरण विभाग, मंत्रालय,
बवीन प्रशासन भवंत, २९ वा गजला,
मादाम कामा भार्ग, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ९ जुलै, २००५.

- वाचा :- १. शासन निर्णय, पर्यावरण विभाग, क्रमांक : इएनव्ही
(पी) / १०८८ / १७५९ / अ.प्र.क्र. ३४७ / का-७, दिनांक ४ / ९ / १९९०.
२. शासन निर्णय, पर्यावरण विभाग, क्रमांक : इएनव्ही
(पी) / १०८८ / १७५९ / प्र.क्र. ३४९ / का-७, दि. १४ जुलै, १९९२
३. शासन निर्णय, पर्यावरण विभाग, क्रमांक : इएनव्ही
(पी) / १०८८ / १७५९ / अ.प्र.क्र. ३४७ / का-७, दिनांक २० / १० / १९९७
४. शासन निर्णय, पर्यावरण विभाग, क्रमांक : इएनव्ही
(पी) / १०८८ / १७५९ / अ.प्र.क्र. ३४७ / तां.क.७, दिनांक १० / १० / २००२.

प्रस्तावना :- जिल्ह्याच्या पर्यावरण संवर्धनात व संरक्षणात स्थानिक यंत्रणेचे व जनसहभागाचे महत्व लक्षात घेऊन केंद्रीय पर्यावरण मंत्रालयाने देशातील प्रत्येक राज्यात प्रदूषण नियंत्रण मंडळाव्यतिरिक्त जिल्हा पातळीवर जिल्हा पर्यावरण समिती गठीत करण्याबाबत निर्देश त्यांच्या दि. ३०.१२.१९८८ च्या पत्राद्वारे दिलेले आहेत. ही समिती गठीत करण्यामागील केंद्र शासनाचा मुख्य हेतू हा, जिल्ह्यातील पर्यावरणाचे संरक्षण करणे असा आहे. ही समिती स्थानिक पर्यावरणाशी संबंधित बाबीवर लक्ष केंद्रीत करेल. तसेच जनसहभागाने स्थानिक पर्यावरणाच्या समस्या जाणून घेऊन त्यावर उपाययोजना सुचिविणे, जनजागृती करणे, जिल्ह्यातील विविध नैसर्गिक संसाधनांचे संरक्षण करून त्या संसाधनांच्या संवर्धनासाठी शासनास शिफारसी करणे, तसेच शासनास जिल्ह्याच्या पर्यावरण संवर्धनासाठी योग्य त्या शिफारशी करणे/सलळा देणे ही कामे सुधा समितीद्वारे करण्यात येतील. सदर समिती केवळ सल्लागार समिती म्हणून कार्य करेल किंवा राज्य शासनाने उरविल्यास जिल्हा प्रशासनामध्ये सुधा औपचारिकरित्या पर्यावरण संवर्धनासाठी प्रशासनिक कार्य करू शकेल.

केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार जिल्हाधिकारी हे समितीचे अध्यक्ष असू शकतील. केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार राज्य शासनाने दि. ४.९.१९९० च्या शासन आदेशान्वये जिल्ह्याच्या पालक मंत्राच्या अध्यक्षतेखाली प्रत्येक जिल्ह्यात जिल्हा पर्यावरण समिती गठीत करण्यात याची असे आदेश निर्गमित केलेले होते. तथापि, शासनामार्फत जिल्हा प्रशासनाशी सातत्याने पाठपुरावा करून देखील सर्व जिल्ह्यांमध्ये या समितीची विविध प्रशासकीय किंवा इतर कारणामुळे आजपावेतो स्थापना झालेली नाही. तसेच समिती गठीत करण्यामागील उद्देशांच्या बाबतीतही जिल्हा स्तरावर संभासाची स्थिती निर्माण झालेली होती. त्याचप्रमाणे ज्या उद्देशाकरिता या समित्या गठीत करण्यात आल्या होत्या तो उद्देश साध्याही झालेला नाही. या परिस्थितीत केंद्र शासनाच्या दि. ३० डिसेंबर, १९८८ रोजीच्या पत्रान्वये आखून दिलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार जिल्ह्याचे पर्यावरण संरक्षण, संवर्धन, जनजागृतीचे कामकाज व कार्यक्रमाची अंमलबजावणी सक्षमपणे करण्यासाठी, जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली नव्याने समितीची रचना करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. सर्वब, उपरोक्त सर्व संदर्भांधीन शासन आदेश याद्वारे रोटा/एच-६२१(१५००-७-२००५)-१

आधिकारित करून नव्याने जिल्हा पर्यावरण समितीची खालीलप्रमाणे पुनरचना व पुनर्गठन करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

जिल्हा पर्यावरण समितीची पुनरचना व पुनर्गठन खालीलप्रमाणे असेल.	
१. जिल्हाधिकारी	: अध्यक्ष
२. जिल्हा उद्योग अधिकारी	: सदस्य
३. जिल्हा कृषि अधिकारी	: सदस्य
४. जिल्हा आरोग्य अधिकारी	: सदस्य
५. कार्यकारी अभियंता, जलसंपद विभाग	: सदस्य
६. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम	: सदस्य
७. जिल्हा जनसंपर्क व माहिती अधिकारी	: सदस्य
८. जिल्हा बन अधिकारी	: सदस्य
९. अध्यक्षांनी नामनिर्देशित केलेले पर्यावरण क्षेत्रातील तज्ज (२ प्रतिनिधी) : सदस्य	
१०. अध्यक्षांनी नामनिर्देशित केलेले पर्यावरण क्षेत्रात काम करणा-या	: सदस्य
जिल्हातील अशासकीय सेवाभाबी संस्थेचे २ प्रतिनिधी	
११. अध्यक्षांनी नामनिर्देशित केलेले जिल्हातील दोन आमदार	: सदस्य
१२. उप जिल्हाधिकारी	: सदस्य सचिव

शासकीय सदस्यांव्यतिरिक्त इतर सदस्यांच्या समितीमधील सदस्यत्वाचा कालावधी हा दोन वर्षांसाठी असेल. दोन वर्षांनंतर समितीचे अध्यक्ष त्यांच्या स्तरावर सदस्यांचे नवीन नामनिर्देशन करतील व तसे शासनास कळवतील. नामनिर्देशनाच्या संबंधात आवश्यकतेनुसार समितीचे अध्यक्ष, पालकमंत्र्यांचे मार्गदर्शन प्राप्त करून घेतील.

अध्यक्षांना आवश्यक वाटल्यास ते जिल्हातील इतर लोकप्रतिनिधींनी घ इतर शासकीय अधिका-यांना स्थानिक विषयाच्या निकडीनुसार आमंत्रित करू शकतील.

जिल्हाचे पालकमंत्री सदर समितीच्या कामाचा आढावा प्रत्येक वर्षी किंवा आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी घेतील व गरज भासल्यास समितीस त्यांच्या स्तरावरून मार्गदर्शनसुधा करतील. प्रधान सचिव (पर्यावरण) हे या समित्यांचा आढावा वर्षातून एकदा घेतील.

सदर समिती राज्य शासनाच्या पर्यावरण विभागाची जिल्हा स्तरावरील प्रतिनिधी समिती म्हणून काम करेल. पर्यावरण विभागास जिल्हा स्तरावर पर्यावरण संबंधानाच्या कार्यक्रमात संपूर्ण सहकार्य करेल तसेच समितीने जिल्हा स्तरावर केलेल्या कार्यवाहीची माहिती पर्यावरण विभागास वेळोवेळी सादर करेल.

समितीचे कामकाज व कार्यक्रमांक :

१. शासनाने निश्चित क्रूर दिलेल्या रुपरेखेप्रमाणे (परिशिष्ट-अ) दरवर्षी जिल्हा पर्यावरण सद्यःस्थिती अहवाल तयार करून शासनास सादर करणे.
  २. जिल्हयातील पर्यावरणाचा -हास झालेल्या नैसर्गिक संसाधनांचे संवर्कन करून अशा संसाधनांच्या संवर्धनासाठी शासनास शिफारस करणे व शासनाच्या मान्यतेने उपाययोजनांच्या अंमलबजावणीसाठी संनियंत्रण करणे.
  ३. शास्त्रवाच विकासाचे ध्येय डोळयासमोर ठेऊन जिल्हा पर्यावरण कृती आराखडा तयार करून त्याची शासनास शिफारस करणे व शासनाच्या मान्यतेने त्याची अंमलबजावणी करणे.
  ४. जिल्हा स्तरावर पर्यावर दिन, वसुंधरा दिन, जलसाक्षरता दिवस, ओझोन संरक्षण दिवस, वेट लॅण्ड कॉन्कार्नेशन दिवस, वृक्षारोपण मोहीम, प्लॅस्टीक निमूळन मोहीम, प्लॅस्टीक पिशव्यांच्या बंदीबाबत जनजागृती, शाळा-कॉलेजांमध्ये पर्यावरण शिक्षण व जनजागृती स्पर्धा व कार्यक्रम हे राबविष्ण्यासाठी कृती आराखडा तयार करून त्याची अंमलबजावणी करणे.
  ५. पर्यावरण विभागामार्फत राज्य स्तरावरील जिल्हयात कार्यरत असलेल्या योजनेच्या योग्य त्या अंमलबजावणीसाठी संनियंत्रण यंत्रणा म्हणून सदर समिती कार्य करेल.
  ६. समितीचे अध्यक्ष आवश्यकतेनुसार राज्य शासनाने व केंद्रीय पर्यावरण मंत्रालयाने पात्र ठरविलेल्या राज्यातील प्रयोगशाळांचे किंवा महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ व मंडळाच्या प्रयोगशाळांचा उपयोग करू शकतील.
  ७. जिल्हयात नव्याने प्रस्थापित होणा-या विकास प्रकल्पांचा पर्यावरणावर होणारा आघात कमी करण्यासाठी योग्य त्या उपाययोजना सुचवून त्याचा अंतर्भाव पर्यावरण आघात मूल्याकंन अहवालामध्ये करून घेणे.
  ८. सद्यःस्थितीत अस्तित्वात असलेल्या विकास योजना / प्रकल्पांमुळे होणा-या पर्यावरण -हासांवर उपाययोजना शासनास सुचविण व शासनाच्या निदेशानुसार त्यावर अंमलबजावणी करणे.
  ९. पर्यावरण संरक्षण कायदा, १९८६ अंतर्गत निर्गमित करण्यात आलेल्या अधिसूचना क्र.एसओ-३९४ (ई), दि. १६.४.१९८७ अन्वये जिल्हाधिकारी यांना प्रदान केलेले अधिकार, जिल्हाधिकारी, समितीचे अध्यक्ष या नात्याने, जिल्हा स्तरावर पर्यावरण संरक्षणासाठी व संवर्धनासाठी आवश्यकतेनुसार वापरतील. तसेच पर्यावरण -हासास कारणीभूत ठरत असलेल्या / ठरणा-या घटकांवर / संस्थांवर या कायद्यान्वये प्राप्त अधिकारानुसार, समितीचे अध्यक्ष कारवाई करतील किंवा कारवाई करण्यासाठी शासनाच्या पर्यावरण विभागास शिफारस करतील.
  १०. सदर समितीची बैठक कमीत कमी तीन महिन्यांतून एकदा होईल व बैठकीचे इतिवृत्त पर्यावरण विभागास सादर करण्यात येईल.
  ११. समिती पर्यावरण -हासाबाबत प्राप्त होणा-या तक्रारीची स्थानिक पातळीवर त्वरीत दखल घेईल व त्यासाठी आवश्यक ती कारवाई सुध्दा करेल.
- समितीच्या कामकाजाच्या कार्यपद्धतीबाबत काही मतभेद अथवा वाद निर्माण झाल्यास अशा प्रसंगी प्रधान सचिव (पर्यावरण) यांचा निर्णय अंतिम राहील.

शासकीय सदस्यांना प्रवास भत्ता व दैनिक भत्ता हा महाराष्ट्र शासनाच्या वित्त विभागाने वेळोबेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार देय राहील.

प्रस्तुत समिती ही जिल्हाधिकारी यांच्या कक्षेतील असल्यामुळे या समितीसंबंधी जो खर्च होईल तो खर्च जिल्हाधिकारी यांना त्यांच्या मंजूर अनुदानातून भगवावा लागेल. त्यामुळे याचाबदतच्या खर्चाचे लेखाशिर्ष जिल्हाधिकारी यांच्या आस्थापेनेगुसार राहील व त्यासंबंधीची तरतूद जिल्हाधिकारी यांनी करावी.

हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अन्नौ. संदर्भ क्र. सीआर-४५/१०/छय-१६ दि. ३.८.१९९१ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन
(Dr. P. Patil)

प्रत :

१. भा.राज्यपालांचे प्रधान सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्रांचे प्रधोन सचिव,
३. खाजगी सचिव, सर्व मंत्री,
४. सर्व पालक मंत्रांचे खाजगी सचिव,
५. खाजगी सचिव, सर्व राज्यमंत्री,
६. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन,
७. प्रधान सचिव, महसूल व बन विभाग,
८. सर्व मंत्रालयीन विभागांचे आणर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव व सचिव,
९. सर्व विभागीय आयुक्त,
१०. सर्व जिल्हाधिकारी ,
११. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषदा,
१२. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई,
१३. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
१४. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
१५. संचालक, उद्योग संचालनालय,
१६. आयुक्त, कृषी - पूणे,
१७. महासंचालक आरोग्य संचालनालय , मुंबई.
१८. महासंचालक/संचालक, जनसंपर्क व माहिती संचालनालय, मुंबई
१९. सर्व विभागीय मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग,
२०. सर्व विभागीय मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग,
२१. सर्व जिल्हा बन संरक्षक अधिकारी ,
२२. संचालक/उपसचिव/अध्यर सचिव (आस्थापना शाखा) पर्यावरण विभाग,
२३. निवड नस्ती .

ANNEXURE-A

District Environment Report

Administrative Profiles Of The District

District Name
 No. of Tahsil / Taluks
 No. of Blocks
 No. Of Urban Agglomeration
 No. of Towns
 No. of Million Plus Cities
 No. of Tribal Settlements

Geographical Location Of The District

Latitude
 Longitude
 Elevation above mean sea level (mtrs)
 Area (sq kms)

Ecological areas of the District

Biogeography Zone
 Ecosystem
 Seismic zone
 Physiographical Features
 Soil Type
 Forest Type
 National parks
 Wild life Sanctuaries
 Bird Sanctuaries
 Tiger Reserves
 Biospheres
 Protected Mangroves areas
 Eco-Sensitive Areas / Zones

Rivers

River Basin
 Catchment area in sq km
 Lakes ,reservoirs, dams
 Wetlands
 Minerals Resources

Climate

Average Mean Monthly Temperature (0C) Maximum
 Average Mean Monthly Temperature(0C)Minimum
 Total Annual Rainfall (mm)
 Average Monthly wind speed (km/hr)
 Average daily sunshine Hours (hrs)
 Mean Monthly evapotraspiration(mm)
 Relative Humidity

Demography

Total Population
 Males Population
 Females Population
 Density(sq km)
 % of Decadal Variation

Sex Ratio
 % of Literacy
 % of Population attending School
 % of Age distribution
 0-14 years
 15-64 years
 65 & above
 Average Households size (person per households)
 Slum Population per thousand(000)

Socio-Economic

Economic Activity

Agriculture Labourer
 Livestock / Forestry
 Mining & Quarrying
 Manuf. households Industries
 Manuf. Non -households industries
 Construction
 Transportation storage and Communication
 Services
 Others

Poverty

No of poor in millions
 % of Households below poverty line
 Child labour
 Total no of informal employment
 Total no of Unemployment

Infrastructure

Housing

Permanent
 Semi-Permanent
 Temporary
 Land Occupied

Medical And Health Service

No. of Government Hospital
 No of Medical Colleges
 No of Registered Nursing Homes
 Population served per doctor
 Population served per hospital
 Area served per Hospital (sq km)
 Area served per dispensary

Transport

Railway lines in (sq km)
 Railway station :no of cities connected
 Railway traffic (millions passenger -kms)
 Highways: National highway ,State highway
 Airports :Domestic, International
 Roads :metal roads (sq km) kuchha roads (sq km)
 Total No of Vehicles :2 wheelers,3 wheeler, cars/jeeps, bus

Energy

Conventional Energy Sources

Thermal power production (KWH)
 Petroleum (000 gallons)
 Coal (000 metric tons)
 Natural Gas
 LPG
 Kerosene
 Firewood (tons)
 Animal Power %

Generation

Installed capacity(KV)
 State Electricity Power Grid
 Electricity Connection Requirement (mw)

Non-Conventional Energy Sources

Wind Mills
 Small Hydro Power Plants
 Environmental Indicators
 Tidal Power
 Geothermal Power
 Improved Chulha
 Solar Water Heating
 Solar Cookers
 Biogas

Generation

Solar Energy Production (000 KWH)
 Wind Energy Production (000 KWH)
 Bio-mass Energy Production (000KWH)

Sector Wise Consumption

Domestic Lighting
 Cooking
 Heating
 Cooling
 Fans
 Water Supply
 Commercial Light
 Public Water Works
 Recreation Lighting
 Street Lighting
 Consumption Of Electricity For Agriculture (MKWH)
 Irrigation Pumps
 Total Consumption

Agriculture

Agriculture Land Use

Area not available For Cultivation
 Non -Agriculture Use
 Other Uncultivable Land Excluding Fallow Land
 Miscellaneous Tree Crops Grows

Cultivable Wasteland
 Barren and Uncultivable Land
 Permanent Pasture/ Grazing Land
 Fallow Land
 Fallow Land Other Than Current Fallow
 Current Fallow
 Net Sown Area
 Gross Irrigated Area
 Gross Cropped Area
 Area Sown More Than Once
 Cropping Intensity %

Production

Total Production Of Crops (metric tonnes)
 Yield Of Kharif Crops %
 Yield Of Rabi Crops %
 Yield Of Commercial Crops
 Yield Of Cash Crops
 Yield Of Plantation Crops

Net Available Of Foodgrain Per Day (gram/capita/day)

Rice
 Wheat

Environmental Indicators

Other Cereals
 Gram
 Pulses
 Foodgrain

Cropping Pattern According To Land Utilization Statistics (ha / %)

Cereals & Millets
 Pulses
 Sugar
 Condiments & spices
 Fruits : Fresh / Dry Fruits/ Vegetables
 Oil Seeds
 Fibers
 Dying & Tanning Material
 Drugs /Narcotics & Plantation Crops
 Fodder Crops
 Green Manure Crops

Production Of Agro - Chemicals

Production Of Fertilizers
 Nitrogen
 Phosphate
 Potash
 Production Of Insecticides
 Pesticides
 Fungicides
 Weedicides
 Rodenticide

Consumption Of Agro -Chemicals

Consumption Of Chemicals :Nitrogen /Phosphate/Potash
 Nitrogen
 Phosphate
 Potash
 Consumption Of Insecticides
 Peatcides
 Fungicides
 Weedicde
 Rodenticide

Category of Livestock Population

Cattle
 Buffaloes
 Sheep
 Goats
 Horses
 Pigs
 Camels
 Mules
 Donkeys

Industries

Total No Of Large Scale Industries
 Total No Of Medium Industries
 Total No Of Small Scale Industries
 Category Of Industries According To Pollution Levels
 Total No Of Red Category Industries
 Total No Of Orange Industries
 Total No Of Green Industries

Mining Quarrying

Iron (000metric Tons)
 Copper(000 metric Tons)
 Lead (000 metric Tons)
 Zinc (000 metric Tons)
 Nickle (000 metric Tons)
 Manganese(000 metric Tons)
 Bauxite (000 Tones)
 Coal (000 Tones)

Tourism

No Of Domestic Tourism(000 No.)
 No Of International Tourism(000 No.)
 No Of Hotels(000)
 Occupancy Rate (%)
 No Of Tourist Resort
 Historical Sites
 Religious Centers
 Place Of Tourist Places
 Religious and Historic Places
 Archaeological Monuments / sites
 Scenic Areas
 Hill Resort / Mountains / Hill Station
 Beach Resort
 Health Resort

Natural Resources

Land

Land Utilization
 Forest (mill Ha)
 Non Agriculture Use (mill Ha)
 Barren and Unculture Land (mill Ha)
 Permanent Pasture and Other Grazing Land (mill Ha)
 Miscellaneous Tree Crops And Groves (mill Ha)
 Cultivable Wasteland (mill Ha)
 Fallow Land Other Than Current Fallow(mill Ha)
 Gross Cropt Area(mill Ha)
 Area Sown More Than Once(mill Ha)
 Cropping Intensity(mill Ha)
 Net Irrigated Area(mill Ha)
 Gross Irrigated Area(mill Ha)

Land Use Pattern

Agriculture Land (Ha)
 Water Body(Ha)
 Commercial(Ha)
 Industrial (Ha)
 Residential(Ha)
 Government(Ha)
 Public and Semi Public(Ha)
 Recreational(Ha)
 Special Area / Restricted Area(Ha)
 Transportation (Ha)
 Utility (Ha)
 Land Degradation
 Degraded Land Area (000 Ha)
 Degraded Irrigated Land (000 HA)
 Area Affected By Shifting Cultivation (000 Ha)
 Deforestation Rate (000 ha)
 Total Salt Affected Land (000 ha)
 Salinisation Rate(000 ha)
 Area Affected By Desertification(000 Ha)

Waste Land

Gutted & or Revinous Land %
 Upland With or Without Scrub%
 Water Logged & Marshy Land%
 Land Affected By Salinity / Alkanity / -Costal /Inland%
 Under Utilized Degraded Notified Forest Land %
 Shifting Cultivation Area%
 Degraded Land Under Plantation Crops%
 Degraded Pasture / Grazing Land %
 Mining Industrial Wasteland %
 Sands -Desertic Coastal %
 Steep Sloping Area %
 Barren Rockey /Stony Waste /Sheet Rockey Area%
 Snow Covered And Or Glacial Area%

Soil Erosion

Saline And Alkaline Soil
 Water Logging
 Decline In Soil Fertility

Average Annual Soil Erosion Rate(000 ton / ha)
 Water Erosion (000 Ha)
 Wind Erosion (000 Ha)

Forest Resources

Distribution Forest Cover

Area Under Shifting Cultivation (Ha)
 Forest Area Under Encroachment In (Ha)
 Per Capita Forest Cover (Ha)
 Actual Forest (Sq Km)
 Dense Forest km
 Open Forest Sq Km
 Mangroves Sq Km
 Scrubs Sq Km
 Non Forest Sq Km

* Recorded Forest

Reserved Forest Sq Km
 Protected Forest Sq Km
 Unclosed Forest Sq Km
 Village Having Forest Area Sq Km

Mining In Forest

Bauxite
 Chromite
 Copper
 Iron And Manganese

Afforestation And Divergence Of forest Land

Forest Area Diverted(Ha)
 Compensatory Afforestation Stipulated (Ha)
 Compensatory Afforestation To Be Done(Ha)

Afforestation On Forest Land

Target (Sq. Km)
 Achieved (Sq. Km)
 Area Regenerated By Natural (in ha)
 By Artificial Regeneration Aerial Seeding (Ha)
 Afforestation(HA)

Actual Forest Cover By Density Class

Dense Forest (Crown density cover area above 40%)
 Environmental Indicators
 Open Forest(Crown density 10 % to 40%)
 Mangrove
 Total Forest Area

Forest Products

Timber Poles
 Fuel Wood
 Pulp & Match Wood
 Sel Seeds
 Kandu / Bedi Leaves
 Gum & Resins
 Cane / Rattan & Bamboo

Grass/ Poddar
Drugs / Tonins
Spices
Lac

Forest Fuel Consumption

Household Fuel Consumption-In Rural Area
Average Annual Consumption(Kg)
Total Annual (Millions Tonnes)
Household Fuel Consumption -in Urban Area
Average Annual Consumption (Kg)
Total Annual (millions Tonnes)

Water Resources

Source of Surface Water

Rivers & Canals (Length in Kms) (Ha)
Reservoir (Ha)
Tanks , Lakes &Ponds (Ha)
Beels Oxbow Lakes &Derelict Water (Ha)
Brackish Water (Ha)
Total Water Bodies(Ha)

Types Of Wetlands

Coast (Ha)
Estuaries (Ha)
Fresh Water Lakes (Ha)
Tanks / Ponds /Reservoirs (Ha)
Marshes (Tidal /Non -Tidal)(Ha)
Swamps /Mangroves(Ha)
Food Plains(Ha)
Total Area Of Wetland (Ha)

Source Of Drinking Water

Open Wells
Tubes Walls (deep /shallow)
Ponds
Streams
Lakes
Rivers
Canals
Rainwater Roof Top / Ground Collection
Traditional Khadies ,nadias ,baoris, tanks

Status Of Safe drinking Water supply

Covered Status(Not Covered /Partially covered/fully covered)
Level Of Supply(Icpd)
No Of Existing Water Source
Type Of Water Sources
No Of Post Taps
No Of stand post with platform &drainage arrangement
Total no of House Connection

Drinking Water Requirement

Total no of cattle
 Daily requirement of Drinking water (lcpd)
 Existing system of water supply
 Existing level of water supply (kld)

Source of irrigation

Govt Owned Canals(Ha)
 Private Canals (Ha)
 Tanks (Ha)
 Wells (Ha)
 Tube Wells (Ha)

Water Charges

House Connection per Household (Rate per month)
 Stand post (Rate per month)
 Hand pump (Rate per month)

Water charges Collected

House Connection (Rate pr month)
 Stand post (Rate Per Month)
 Hand Pump (Rate Per Month)

Traffic structure Per Household

House Connection (Rate Per Annum)
 Stand Post (Rate Per Annum)
 Hand Pump (Rate Per Annum)

Ground Water Resources

Status of Ground Water

Total Replenisable Ground Water Resources (MCM / Yr)
 Provision for Industrial /Domestic and other Use (MCM / Yr)
 Available For Ground Water Resources (MCM / Yr)
 Net Draft (MCM / Yr)
 Balance Ground Water (MCM/Yr)
 Level Of Ground Water Development (%)

Aquifer Yield Potential System

Extensive Alluvium >40 lps
 Alluvium & Stand Stone 10- 40 lps
 Limestone 50-25lps
 Crystalline1-40 lps
 Basalt 1- 25 lps
 Aquifers in Hilly < 1 lps Area
 Unclassified

Feasibility of Wells

Depth of Bore Wells (m) Tube Well/ Dug well / Bore well
 Discharged(LPM) Tube well / Duge well / Bore Well
 Suitable Artificial Recharge Structure Tube Well / Dug W+A485ell/Bore Well

Categorization of water Level

Pre monsoon/Average Depth to Water Level (M)
 Post -monsoon average depth to water level(m)
 No. of Overexploited Area
 No. of Dark Area
 Total Ground Water Resource (Hectare meter)

Use Ground Water

Quantity of Ground Water For irrigation (hectare meter)
 Available ground water for irrigation (hectare meter)
 Unutilisable ground water for irrigation (hectare meter)
 Net ground water draft (hectare meter)

Environment Pollution**Water Pollution****Water Quality of Surface water sources**

Rivers
 Lakes
 Canals
 Ponds
 Tanks
 Drains
 Creeks
 Wells

Best Designated Use

- A - Drinking Water with out conventional treatment but after disinfection
- B - Outdoor Bathing(organised)
- C - Drinking water source after conventional treatment and disinfection
- D - Propagation of wildlife and fisheries
- E - Irrigation , Industrial cooling and controlled waste disposal

Polluted River Stretches

River
 Polluted Stretches
 Desired Class
 Existing class

Biological Water Quality of Water Source

Taxonomic Group
 Range of Saprobic score
 Water Quality Character
 Water Quality Class
 Indicator Colour

Bio water Quality

A (clean)
 B (slight)
 C (moderated pollution)
 D (Heavy Pollution)
 E (severe Pollution)

Bio - monitoring of Rivers

Water Source
 Location
 Temperature (degree Celsius)
 Saprobiic Score
 Diversity Score

Source of water pollution

Sewage Disposal
 Solid Waste
 Storm Water Discharge
 Industrial effluent
 Chemical Runoff
 Oil Spills
 Agriculture Runoff

Air Pollution

Sources of Air Pollution

Environment Indicators
 industries (%)
 Vehicles(%)
 Domestic(%)
 Petrol
 Diesel
 Wood
 Coal
 Air-Condition and refrigeration
 Lead Batteries
 Paints, dye sprays

Ambient Air Status

Traffic Intersection So 2/No 2 /SPM/PB/Co 2
 Industrial So 2/No 2 /SPM/PB
 Residential So 2/No 2 /SPM/PB
 Sensitive Location So 2/No 2 /SPM

Marine Pollution

Settlement and Land Use Activity along the Coastline
 Length of Coastline (Km)
 Area (sq Km)
 Population (Lakhs)
 No. of Coastal City /Towns
 Dependent Coast Land use
 Preferring Coast Land use
 Independent Coast Land use
 Water based Land use

Sources of Marine Pollution

Municipal and Domestic Waste %
 Industrial Waste %
 Toxic metals %
 Oil Pollution %
 Fertilizer %
 Dredging & Reclamation %

Siltation %
 Discharge of Coolant waters %
 Toxic Chemicals %
 Offshore Mining %
 Radionuclius %

Biodiversity

Plant species

Type of Plant specie
 Endemic species
 Endangered species
 Extinct Species

Animal species

Group of Species
 Endemic species
 Endangered species
 Extinct species

Disaster

Type of disaster

Cyclone
 Drought
 Earthquake
 Landslide
 Avalanches
 Fire
 Location / area in (Ha)
 Population Affected (millions)

Drought prone area

No of District Affected
 Cattle population Affected
 Population Affected (Lakhs)
 No of villages Affected
 Loss of Cattle
 Loss of crops area affected (Ha)
 No of House Affected
 Migration of people (lakhs)

Damage Due to Heavy Rain / Flood / Cyclone

Calamity, F - flood, L- Landslide, C- cyclone, HR- heavy rain
 Area affected by floods (Ha)
 Population affected (millions)
 No of human life lost
 No of cattle lost
 Cropped area lost (Ha)
 No of House damaged
 Total value of damage house , crops and public utility(Rs)
 Flood prone area
 very high (Ha)
 High(Ha)
 Total Priority (Ha)

Cyclone

Name of cyclone
 Intensity (T- Number)
 Population affected(Lakhs)
 No of villages affected
 No of blocks affected
 Crop area affected(Ha)
 No of house affected
 Loss human life

Earthquake

Intensity of the earthquake (Richer Scale)
 Affected Area (Sq Km)
 Population affected (lakhs)
 No of hospital
 Food Supply
 Loss of standing crops/ lives stock
 Transport Network Roads / Air /railways
 Government emergence stock houses
 Physical infrastructure Network(water / power /sewage/waste)
 Communication Network
 Government Buildings
 Emergency service manpower
 Shelter & Evacuation Facility

Waste Disposal**Waste Water Generation**

Municipal Population (lakhs)
 Volume of wastewater generated by industry (mld)
 Volume of waste water generated by Domestic (mld)
 volume waste water collected ((mld))
 Capacity (mld)
 Primary treatment
 Secondary treatment
 Mode of disposal

Municipal Waste Generated

Solid waste Generated (Tonnes)
 Solid waste collected (tonnes)
 Collection Efficiency%
 Paper (%)
 Plastic (%)
 Metal (%)
 Glass (%)
 Ash Earth
 Degraded Waste (%)

Status of Solid Waste Management

Area (Sq. Km)
 Municipal Population (millions)
 MSW Generation (Tones/day)
 MSW per capita (Kg/day)
 Garbage pressure (tones/sq km)
 Pressure on landfill
 No. of landfill area
 Safai Karamchari
 Status of sanitation Management

Hazardous Waste

Industries Generating Waste
Waste Category Quantity (TPA)
Waste process Quantity (TPA)
Waste Type (TPA)
Imported Waste Quantity (TPA)
Onsite Disposal Facility
No of Industries generating Hazardous Waste

Source of Medical Waste

Human anatomical Waste, blood and body fluids
Animal and slaughter house wastes
Microbiological & bio-technological wastes
Waste sharps
Discarded medicine
Solid wastes
Disposable
Liquid wastes
Incineration ash
Chemical wastes

Major Problems identified**Recommendations & Action Plan**